

Статтею 57 Закону України «Про освіту» від 23.05.1991р.№1060-XII передбачені гарантії держави педагогічним, науково – педагогічним та іншим категоріям працівників навчальних закладів.

Поряд з іншими видами пенсій (за віком, по інвалідності, у разі втрати годувальника) **педагогічні працівники мають пра**

во

ще на один вид пенсії –

на пенсію за вислугу років.

Відповідно до ст. 2 Закону України «Про пенсійне забезпечення » від 05.11.1991р.№1788-XII (далі – Закон про пенсійне забезпечення) **пенсія за вислугу років є одним із видів державної трудової пенсії.**

Пенсії за вислугу років педагогічним працівникам призначають за нормами двох законів : Закону про пенсійне забезпечення та Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 №1058 – ІУ (далі – Закон про пенсійне страхування). Пенсійний вік для пенсії за вислугу років та трудовий стаж обчислюють згідно з нормами Закону про пенсійне забезпечення, а розміри пенсій за вислугу років - відповідно до норм Закону про пенсійне страхування .

Згідно пункту «е» ст. 55 Закону України « Про пенсійне забезпечення» право на пенсію за вислугу років мають працівники освіти при наявності спеціального стажу роботи **від 25 до 30 років**

за переліком, що затверджується у порядку, який визначається Кабінетом Міністрів України, незалежно від віку.

Скористатися пільговим виходом на пенсію за вислугу років можуть ті працівники освіти, які мають необхідний стаж роботи на посадах у закладах і установах, визначених у **Переліку закладів і установ освіти, охорони здоров'я та соціального захисту і посад, робота на яких дає право на пенсію за вислугу років(далі – Перелік), затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 04.11.1993 № 909 (далі – Постанова № 909).**

У розділі I «Освіта» Переліку подано найменування закладів і установ та посад, робота на яких дає право на пенсію за вислугу років.

Документи, необхідні для призначення пенсій за вислугу років:

Перелік документів, необхідних для призначення пенсій за вислугу років, передбачено Порядком подання та оформлення документів для призначення

(перерахунку) пенсій відповідно до закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», затвердженим постановою правління Пенсійного фонду України від 25.11.2005 №22-1

(далі – Порядок)

Отже, до заяви про призначення пенсії за вислугу років додають такі документи, як:

- паспорт або інший документ, що засвідчує особу, її місце проживання (реєстрації) та вік;
- довідка органу Державної податкової служби України про присвоєння ідентифікаційного номера заявнику ;
- документи про стаж, визначені Порядком №637;
- довідка про заробітну плату особи (додаток 1 до Порядку №22-1) за період страхового стажу;

- документи про місце проживання особи;
- документи, що підтверджують виконання роботи, яка дає право на призначення пенсії за вислугу років.

Обчислення стажу роботи

Для призначення пенсій за вислугу років потрібно правильно обчислити стаж роботи , який дає право на ці пенсії.

При цьому важливими показниками є:

- ***спеціальний стаж роботи;***
- ***страховий стаж роботи;***
- ***загальний трудовий стаж роботи.***

Для визначення права працівника на зарахування до спеціального стажу певного періоду роботи необхідною умовою є робота в закладах і посадах, які дають право на пенсію за вислугу років.

Спеціальний стаж роботи обчислюють відповідно до норм закону про пенсійне забезпечення й обраховують у календарних днях, місяцях, роках.

Постановою № 909 встановлено, що пенсії за вислугу років працівникам освіти **призначаються при наявності спеціального стажу роботи не менше 25 років.**

Для обчислення спеціального стажу роботи основним документом є **трудова книжка працівника, що підтверджує стаж роботи**

. За відсутності трудової книжки або відповідних записів у ній стаж роботи встановлюють на підставі інших документів, виданих за місцем роботи, служби, навчання, а також архівними установами відповідно до Порядку підтвердження наявного трудового стажу для призначення пенсій за відсутності трудової книжки або відповідних записів у ній, затвердженого постановою КМ України від 12.08.1993 №637.

згідно з пунктом 20 порядку № 637 у тих випадках, коли в трудовій книжці відсутні відомості, що визначають право на пенсії на пільгових умовах або за вислугу років, установлені для окремих категорій працівників, **для підтвердження спеціального трудового стажу приймаються уточнюючі довідки** установ. організацій або їх правонаступників (додаток №5 до Порядку № 637).

У довідці має бути вказано:

- періоди роботи, що зараховуються до спеціального стажу;

- професія або посада;

- характер виконуваної роботи;

- розділ, підрозділ, пункт, найменування списків або їх номери, куди включається цей період роботи;

- первинні документи за час виконання роботи, на підставі яких видана зазначена довідка;

У разі відсутності правонаступника підтвердження періодів роботи, що зараховуються до трудового стажу для призначення пенсії на пільгових умовах або за вислугу років, установлені для окремих категорій працівників, здійснюється у порядку, визначеному Пенсійним фондом України за погодженням з Мінсоцполітики та Мінфіном.